

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0407U003763

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-10-2007

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисак Сергій Анатолійович

2. Lysak Sergey Anatoliyevich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.11

Назва наукової спеціальності: Фітопатологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-09-2007

Спеціальність за освітою: 7.130102

Місце роботи здобувача: Інститут овочівництва і баштанництва УААН

Код за ЄДРПОУ: 00497124

Місцезнаходження: 62478, Харківська обл, Харківський р-н, п/в Селекційне

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут овочівництва і баштанництва УААН

Код за ЄДРПОУ: 00497124

Місцезнаходження: 62478, Харківська обл, Харківський р-н, п/в Селекційне

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.51

Тема дисертації:

1. Рання суха плямистість та вихідний матеріал томата для селекції на стійкість.
2. Early dry blight and initial material of tomato for breeding on resistance

Реферат:

1. В умовах Північно-східного і Центрального регіонів Лісостепу України визначено видовий склад збудників ранньої сухої плямистості, який складається з трьох видів роду *Alternaria*: *Alt. solani*, *Alt. alternata* (Syn.: *Alt. tenuis*), *Alt. tenuissima*, а також двох видів роду *Stemphylium*: *St. solani*, *St. bortyosum*. Провідне місце в патогенезі належить *Alt. solani*, друге – *St. solani*. У міжвегетаційний період виявлено поліморфізм гриба *Alt. solani*, а саме наявність у циклу розвитку конідій, мікросклероцій та хламідоспор, які вочевидь являють собою стійку форму вегетативного розмноження, здатну переносити несприятливі умови та бути джерелом первинної інфекції хвороби. Апробовано різні способи штучного створення інфекційних фонів: нанесення інфекції збудників з краплею води і обприскуванням на листки, а також занурення кореневої системи в сублетальну дозу ФКР. Найбільш об'єктивну оцінку за стійкістю виявив варіант з використанням дії ФКР. Крім того, при великій кількості облікових зразків (рослин) у досліді людське око здатне розпізнавати не ступінь ураження, а ступінь розпізнавання ураження, тому виявлення в'янення рослин під дією ФКР – більш

адекватна оцінка, ніж розпізнавання числа плям на уражених листках (рослинах). Статистичний аналіз прояву сортової ознаки стійкості із використанням максимального ступеня ураження, коефіцієнта стабільності рівня стійкості, розподілу генотипів за групами стійкості дозволив ефективно добрати перспективні для селекції джерела із середньою стійкістю проти ранньої сухої плямистості.

2. Under conditions of North-East and Central regions of the Forest-Steppe of Ukraine there is determined the specific composition of causal organisms of tomato early dry blight and its correlation in nature population. Three species of *Alternaria* genus: *Alt. solani*, *Alt. alternata* (Syn.: *Alt. tenuis*), *Alt. tenuissima* and two species of *Stemphylium* genus: *St. solani*, *St. bortyosum* participated in the pathogenesis of early dry blight. Fungi *Alternaria solani* and *Stemphylium solani* occupied the leading place in this process. It is determined that a component of the cycle of *Alternaria* fungus development are conidia, as well as microsclerotia and chlamydospores. The latter, as modifications of mycelium, are the main link of the hibernating stage and the source of renewal of the infection. There was not difference of principle in two climatic regions of the Forest-Steppe in the development of main (*Alt. solani*) and accompanying (*Alt. alternata*, *Alt. tenuissima*, *St. solani*, *St. bortyosum*) causal organisms. The stimulus for development of fungi of *Alternaria* and *Stemphylium* genera as ectotherm organisms was some combination of time and temperature (physiological time) and not a period of time. For the first time there were revealed, two untypical species of pathogenesis of early dry blight. This is leaves affection of varieties, F1 hybrids and lines in the form of numerous small spots with rough surface, which lie stretched in a file along veins. Zonal concentricity on spots is weakly visible. On the leaves of F1 hybrids there are revealed elongated, large, quickly drying out spots at first of light yellow and later yellow-grey colour. In the central part of spots the leaf's tissue is darker. Sporification is absent on spots. Variability of the varietal sign of tomato resistance is investigated against natural infectious background and with artificial inoculation. Statistical analysis of resistance manifestation with the use of maximum degree of affection, coefficient of stability of the resistance level, distribution of genotypes by resistance groups allowed to select effectively perspective resistance sources for breeding. From the total quality (120 pieces) there were singled out 7 samples (5.8%) as initial material.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Склярєвська Валентина Василівна

2. Sklyarevska Valentuna Vasulivna

Кваліфікація: к.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слюсаренко Олександр Миколайович
2. Слюсаренко Олександр Миколайович

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Захарчук Наталія Анатоліївна
2. Захарчук Наталія Анатоліївна

Кваліфікація: к.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кирик Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кирик Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Т.А.